

Stalino KELIU

Lietuvos Komunistų partijos Kupiškio rajono komiteto
ir rajono Darbo žmonių deputatų tarybos organas

Eina 9-ji metai

1954 metų
balandžio 14 d.,
trečiadienis

Nr. 30 (796)

Kaina 15 kp

LIETUVOS KP CENTRO KOMITETO PLENUMAS

Šiomis dienomis įvyko Lietuvos KP Centro Komiteto II plenumas, kuriame buvo aptartas klausimas „Apie TSKP CK vasario-kovo plenumo rezultatus ir respublikos partinės organizacijos artimiausius uždavinius“.

Pranešėjas — Lietuvos KP Centro Komiteto sekretorius drg. A. Snieckus.

Apsvarstyto klausimo plenumas priėmė atitinkamą nutarimą.

UŽ GAUSŲ DERLIŲ

Komunistų partija nenuilstamai rūpinasi darbo žmonių gerove. Visas pusšimtmėtinis mūsų partijos kelias ryškiai rodo, jog Komunistų partija neturi kitų interesų, išskyrus darbo žmonių interesus. TSKP Centro Komiteto vasario-kovo Plenumas nubrėžė kovingą programą, siekiant padidinti grūdų gamybą šalyje.

Neseniai įvykęs LKP Centro Komiteto plenumas aptarė klausimą „Apie TSKP CK vasario-kovo Plenumo rezultatus ir respublikos partinės organizacijos artimiausius uždavinius“. Lietuvos KP Centro Komiteto plenumas visiškai pritarė TSKP CK Plenumo nutarimui „Dėl tolesnio grūdų gamybos padidėjimo šalyje ir dėl dirvonų bei plėšinių įsisavinimo“, nukreiptam į tai, kad būtų toliau tenkinamos augančios gyventojų reikmės maisto produktams ir lengvosios bei maisto pramonės reikmės žaliavai.

Plenumas pažymėjo, jog respublikos partinė organizacija, vykdydama TSKP Centro Komiteto rugsėjo Plenumo nutarimus, atliko tam tikrą darbą stiprinant partijos kaimiškuosius rajonų komitetus, MTS partines organizacijas. Į masinių traktorių stotis pasiūsta daug stipresnių, aukštąjį mokslą turinčių darbuotojų, stiprinama kolūkių pirminių ir kitų vadovaujančių darbuotojų sudėtis.

Tuo pat laiku, kaip pripažino LKP CK plenumas, — tie stambūs trūkumai, kurie buvo atskleisti žemės ūkio vystymosi srityje TSKP CK vasario-kovo Plenumo, liečia ir Lietuvos TSR. LKP CK plenumas nurodė, jog LKP CK biuras, LTSR Ministrų Taryba, Žemės ūkio ministerija, Tarybinių ūkių ministerija, partijos rajonų komitetai ir rajonų vykdomieji komitetai dar nepilnutinai pertvarkė savo darbą TSKP CK rugsėjo Plenumo reikalavimų šviesoje ir nesiėmė visų būtinų priemonių, kad būtų pagerintas vadovavimas žemės ūkiui. Respublikoje lėtai sprendžiami neatidėliotini uždaviniai žemės ūkio atsilikimui kuo greičiausiai likviduoti.

Komunistų partija mobilizuoja darbo žmones į kovą už derlingumo pakėlimą. Derliaus likimą žymiui mūsų nulemia pavasario sėja. Kaip tik todėl LKP CK plenumas savo dėmesį sutelkė visų pirma į pasirengimo sėjai klausimus. Siekiant gauti gerą derlių būtina pa-

sėti laiku, gera, švaria, veislinė, būtinai beicuota sėkla, gerai įdirbus ir įtrešus žemę, atliekant sėją trumpu laiku, per 7–10 dienų, balandžio pabaigoje ir gegužės pradžioje.

Reikia atminti, jog gerą derlių užtikrina kaip tik laikymasis visų šių sąlygų, nepažeidžiant nė vienos iš jų. Bet tam, kad sėja būtų šitaip atlikta, reikia gerai pasirengti, parengti sėklą, sukaupti ir išvežti trąšas, gerai, kokybiškai parengti visą techniką.

Pirmaujantieji rajonai, kolūkiai, MTS ir tarybiniai ūkiai tai gerai supranta ir jau yra užbaigę arba baigia pasirengti sėjos darbams.

Bet taip yra toli gražu ne visur. Dar yra nemaža kolūkių, MTS ir ištisų rajonų, kur padėtis besirengiant sėjai yra bloga, kur pasirengimas vyksta lėtai.

Be trąšų mūsų respublikoje negalima gauti gero derliaus. Bet eilėje rajonų mėšlo ir kitų trąšų sukauptimo ir išvežimo planas sistemingai neįvykdomas. Ypač atsilieka išvežant ir sukaupiant mėšlą Veisiejų, Druskininkų, Pabradės, Raseinių, Alytaus, Ariogalos, Kazlų Rūdos ir kt. rajonai. Ši trūkuma reikia ryžtingai šalinti. Griežtai kritikuodamas tuos rajonus, kur trąšų sukauptimo planas neįvykdomas, LKP CK plenumas parėmė iniciatyvą tuos rajonus, kur kolūkiečiai iš savo tvartų išveža mėšlo perteklių į kolūkinius laukus. Daugiau reikia vežti laukus durpių, kalkinti rūgšties dirvas.

Svarbią reikšmę sėkmingai pavasario sėjai įvykdyti ir aukštiems derliams užtikrinti turi sėklos supylimas, jos išvalymas. Šiais metais respublikos kolūkiai žymiai geriau apsirūpinę sėklomis, negu praėjusiais metais. Tačiau Pagėgių, Kupiškio, Ignalinos, N. Vilnios, Ariogalos ir kitų rajonų kolūkiuose sėklos kokybė yra bloga. Kai kurie rajonai jau yra skaudžiai nukentėję dėl sėklos blogos kokybės, tačiau išvadų nedaro. Rokiškio rajone, pavyzdžiui, dėl blogos sėklos pernai beveik visiškai buvo pražudytas linų derlius, tačiau išvados nedaromos ir šiomet: sėklos kokybė yra menka daugelyje kolūkių. Eilėje respublikos rajonų reikiamai nesirūpinama, kad kolūkiuose būtų paskleista veislinė sėkla. Laiko iki sėjos liko labai mažas, reikia todėl imtis ryžtingiausių priemonių, kad per tas dienas, kurios liko iki sėjos pradžios, sėkla būtų išva-

lyta, patikrinta, iškeista ir veislinė.

Sėja reikia atlikti geriausiu agrotechniniu laiku, jokių būdų neleidžiant didesnės pertraukos tarp dirvos įdirbimo ir sėjos. Šitokia pertrauka gali būti pražūtinga derliui, nes jos metu išdžiūsta dirva, ir augalas lemiama vystymosi laikotarpiu, kada jis dygsta ir krūmijasi, paliekamas be drėgmės.

Sėjos atlikimas trumpu laiku reikalauja gerai parengti traktorius. Reikia ne tik laiku baigti traktorių remontą, bet ir atlikti jį kokybiškai, kad paskui darbo metu nereiktų gaišti laiko taisinėjimams, kada jau bus laikas sėti ir kada kiekviena sugaišta valanda darys didelį nuostolį.

Tuo tarpu, kaip paaiškėjo LKP CK plenumo, Nevarėnų, Pagėgių, Raseinių, Obelių, Telšių, Kazlų Rūdos, Silutės, Pandėlio, Rozalimo, Kovarsko, Lygumų, Skapiškio, Sėtos, Pernaravos, Paberžės, Priekulės ir Merkinės MTS vilkinamas remontas. Plenumas griežtai pareikalavo iš šių MTS vadovų kuo greičiausiai užbaigti remontą ir ypatingą dėmesį skirti remonto kokybei, užtikrinant, kad iki pavasario lauko darbų pradžios būtų pilnutinai parengtas visas traktorių parkas ir prikabinamasis inventorių. MTS darbuotojai turi atminti, jog jų darbas dabar bus vertinamas pagal derlingumą.

Tuo pat laiku reikia gerai pasirūpinti, kad galimi sutrikimai darbo metu būtų taisomi greit, tuo tikslu jau dabar parengiant kilnojamas dirbtuves. Sėjos darbų kokybė priklausys nuo kadrų. Todėl būtina baigti rengti kadrus, užtikrinant, kad kiekvienoje MTS užtektų kadrų dviejų pamainų darbui, kad kadrų būtų parengti gerai, kad jie mokėtų pilnutinai ir našiai panaudoti puikią tarybinę techniką, kuri jiems patikima.

Dedant visas pastangas parengti traktorių parką negalima užmiršti arklių. Arklių kolūkiuose yra daug, jie yra, kaip taisyklė, gerame stovyje, jais galima ir reikia atlikti didelį darbą pavasario sėjos metu. Tuo tarpu Zarasų, Vievio, Jiezno, Kuršėnų, Siaulių ir kt. rajonuose blogai rengiamasi sėjos metu panaudoti arklius, nesirūpinama pakinktais, inventoriu. Tai klaidą reikia ryžtingai šalinti.

Iki sėjos pradžios reikia

labai gerai sutvarkyti visus organizacinius klausimus, sudaryti sutartis tarp MTS ir kolūkių, sukomplektuoti traktorines ir laukininkystės brigadas, pasiskirstyti darbą, kad kiekvienas kolūketis ir mechanizatorius jau dabar žinotų, ką jis turės daryti sėjos metu. Ypatingai svarbu laiku numatyti traktorių maršrutus, kad nebūtų nereikalingo važinėjimo brangiu sėjos metu.

Daugiau dėmesio reikia atkreipti į pašarines kultūras, linus, cukrinius runkelius, bulves ir daržoves. Siekiant sukurti pašarinę bazę visuomeninei gyvulininkystei greta tolesnio daugiamečių žolių pasėlių išplėtimo ir jų derlingumo pakėlimo, reikia taip pat pasiekti, kad būtų padidinti kukurūzų, saulėgrąžų, pašarinių šakniavaisių ir pašarinių kopūstų pasėliai ir pagerinti jų auginimo agrotechniką, pakeltas viename žolių ir pašarinių šakniavaisių derlingumas, smarkiai pakeltas natūraliųjų pievų ir ganyklų produktyvumas.

Bulvės ir daržovės šiemet turi būti, kaip taisyklė, pasodintos kvadratinio-lizdinio ir kvadratinio būdu. Turint galvoje, kad šis sodinimo būdas yra naujas mūsų respublikoje, būtina rūpestingai jam pasirengti, gerai apmokyti žmones, parengti techniką. Reikia imtis visų priemonių, kad būtų pakeltas linų ir cukrinių runkelių derlingumas.

Rimti ir sudėtingi sėjos uždaviniai. Jie bus įvykdyti tuo sėkmingiau, kuo geriau bus išvystytas socialistinis lenktyniavimas, kuo geriau bus išplėstas masinis aiškinamasis darbas ir organizatorinis darbas. Partinių organizacijų pareiga yra pagerinti savo darbą, įtempti visas jėgas, kad kuo plačiau būtų mobilizuoti partiniai ir tarybiniai aktyvai, žemės ūkio specialistai, komjaunuliai, jaunimas, moterys, kaimo inteligentija, visi darbo žmonės, kad kuo plačiau būtų išjudinta masių iniciatyva ir kūrybinė energija.

Tam tikslui partinės organizacijos turi iš pagrindų pertvarkyti savo darbą sutinkamai su TSKP Centro Komiteto rugsėjo Plenumo nutarimais. Partiniai darbuotojai turi kuo daugiau bendrauti su žmonėmis, su masėmis, dirbti pačių masių tarpe. Reikia padaryti galą biurokratizmui ir vilkinimui, baigti su tuščiu posėdžiavimu, su popierizmu,

kuriame skęsta gyvas darbas.

Partinės organizacijos, vykdydamos TSKP CK nurodymą, pradėjo šį persitvarkymą, tačiau dar eilėje rajonų jis vykdomas nepatenkinamai. Labai griežtos kritikos susilaukė LKP CK plenumo partijos Mažeikių rajono komiteto sekretoriai drg. drg. Šveja ir Bitkinas, kurie kartoja senas klaidas, nedaro išvadų iš kritikos, žlugdo pasirengimą sėjai. Pertvarkant darbą reikia nenuilstamai stiprinti partinius, tarybinius, MTS, kolūkių vadovaujančius kadrus. Ypatingą dėmesį būtina skirti kolūkių pirmininkams, o taip pat žemės ūkio specialistams, atpalaiduoti juos nuo kanceliarizmo, nukreipti į gyvą darbą. Pavasario sėjos metu kiekvieno agronomo, žemės ūkio specialisto vieta yra laukuose — ten, kur lemiamas derliaus likimas.

Plenumo dalyviai griežtai kritikavo Žemės ūkio ministeriją, jos organus vietose, Valstybinę plano komisiją, Tarybinių ūkių ministeriją ir kitas respublikines organizacijas už blogą vadovavimą žemės ūkiui, už planavimą atitrūkus nuo vietos sąlygų, neatsižvelgiant į vietinių darbuotojų pastabas ir pageidavimus.

Žemės ūkio ministerijos, jos organų vietose pareiga yra padaryti visas išvadas iš kritikos, iš pagrindų pagerinti vadovavimą žemės ūkiui, kovoti už tolesnį žemės ūkio pakilimą, už gausius derlius. Ypatingą dėmesį ir paramą reikia skirti atsiliekantiems kolūkiams, kad jie galėtų gerai pasėti ir išbristi iš atsilikimo.

LKP CK plenumas paragino visus partinius ir tarybinius darbuotojus, žemės ūkio organus, visus komjaunuolius, komunistus ir žemės ūkio specialistus, kolūkiečius ir MTS bei tarybinių ūkių darbuotojus plačiau išvystyti socialistinį lenktyniavimą už sėkmingą išsprendimą partijos ir vyriausybės iškeltų uždavinių, ir nėra jokio abejojimo, kad Tarybų Lietuvos darbo žmonės vieningai atsiliieps į šį kvietimą ir nesigailės jėgų tam, kad įneštų savo indėlį į visaliaudinę kovą už TSKP CK rugsėjo ir vasario-kovo Plenumų nutarimų įvykdymą, už žemės ūkio produktų gausumo sukūrimą mūsų šalyje, už tolesnį darbo žmonių gerovės pakėlimą, už mūsų Tėvynės galios stiprinimą.

Balandžio 10 d.
„Tiesos“ vedamasis

PARTIJOS GYVENIMAS

KOLŪKIO KOMUNISTŲ UŽDAVINIAI
KELIANT LAUKŲ DERLINGUMĄ

TSKP CK rugsėjo Plenumo ir vasario-kovo Plenumo nutarimai rado platų atgarsį „Artojo“ žemės ūkio artelės narių tarpe. Pakilo kolūkiečių gamybinis aktyvumas toliau vystant kolūkio visuomeninį ūkį, kovojant už kolūkinį laukų derlingumo pakėlimą, grūdų ūkio, nulemiančio sėkmingą visuomeninės gyvulininkystės ir kitų žemės ūkio šakų vystymąsi, sustiprinimą. Kolūkio komunistai pasiekė kai kurių laimėjimų partijos ir vyriausybės iškeltųjų uždavinių vykdyme, padėdami kolūkio valdybai likviduoti trūkumus ruošiantis pavasario sėjai. Kolūkis pilnai apsirūpino gero kokybės grūdinių kultūrų sėklomis. Vien tik „Gražučių“ veislės aukštų kondicijų grūdų bus pasėta 140 cent. Sėklos išvalytos, daigumas patikrintas. Sudaryta su Skapiškio MTS sutartis grūdinių kultūrų sėjai atlikti traktoriais sėjamosiomis mašinomis ir tik beicuota sėkla.

Tačiau reikia pažymėti, jog „Artojo“ kolūkio komunistai dar ne visi tapo tikrais mechanizatoriais kovoje už aukštus derlius. Kandidatinės grupės darbe trūkumų gausumas nustelbia laimėjimus. Kai kurie kolūkio komunistai nepadarė atitinkamų išvadų iš praėjusių metų padarytų klaidų ir jas toliau tebekartoja. Praėjusiais metais „Artojo“ kolūkis pradėjo pavasario sėją jau nepasiruošęs. To pasekoje sėja buvo suvėluota. Kolūkyje nebuvo įvestos sėjomainos. Apie šešeta metų tuose pačiuose plotuose auginant grūdines kultūras, nusialino dirvos, suiro jų struktūra, išgalėjo piktžolės ir kiti kenkėjai. Dirvų tręsimui nebuvo panaudojamos vietinės trąšos. Iš J. Liko, K. Giedrio, L. Čiurlio ir kitose sodybose esančių gyvulininkystės fermų pastatų keli metai kaip neišvežamas mėšlas. Palyginus su 1952 metais, 1953 metais laukų derlingumas žymiai krito. Pavyzdžiui, V. Žaliausko vadovaujamoje I-je laukininkystės brigadoje vidutinis grūdinių kultūrų derlius tesiekė vos 30 proc. planinės užduoties. Žemi derliai gauti ir iš bulvių pasėlių, cukrinių runkelių, linų ir kitų kultūrų. III-je laukininkystės brigadoje kai kurių pasėlių plotuose vos grįžo sėkla. Nors iš rudens kolūkyje daug dirvų aparta, tačiau tai atlikta tik Skapiškio MTS talkininkaujant. Arkliais rudeninis arimas nebuvo vykdomas. Žiemkenčių sėja atlikta vėlai. Nei iš rudens, nei pavasarį laukininkystės brigadose nesimantė jokių priemonių vandeniui nuleisti, kad apsaugojus žiemkenčių pasėlius nuo išgedimo. Taip pat reikia pažymėti, kad ne visi kolūkiečiai sąžiningai dirbo ir aktyviai dalyvavo kolūkinėje gamyboje. Kolūkiečiai J.

Jagėla, A. Žilinskas ir kiti vaikėsi tik darbadienių, o visai nepaisė atliktų darbų kokybės.

Netrukus prasidės laukų darbai, bet „Artojo“ kolūkis pavasario sėjai dar nepasiruošė. Kalvis J. Vilimas neatremontavo viso žemės ūkio inventoriaus. Trūksta vežimų, ratų, pakinktų. Laukų tręsimui neišvežamos durpės, neorganizuotas pelenų ir kitų vietinių trąšų sukupimas. Kolūkis pilnai neapsirūpino mineralinėmis trąšomis, linų sėkla. Žadama bulves sodinti kvadratinio lizdinio būdu, tačiau kolūkio žemės ūkio specialistas P. Bugailiškytė nepadarė nieko, kad kolūkiečiai kvadratinį-lizdinį bulvių sodinimo būdą praktiškai įsivintų. Į visą tai ramiai žiūri kolūkio kandidatinė grupė. Ji nenukreipia komjaunimo organizacijos ir nepartinio aktyvo. Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nutarimams vykdyti.

Komunistui R. Gūrai praėjusiais metais buvo patikėtos kolūkio pirmininko pavaduotojo pareigos, tačiau jis kolūkio valdybos darbe nedalyvavo. R. Gūra nepateisina darbo žmonių pasitikėjimo ir dabar, dirbdamas Laukelių apylinkės tarybos pirmininku, nesigilina į kolūkio reikalus. Kolūkio pirmininkas komunistas P. Likas nevykdo partinių įpareigojimų. Komunistai niekur nesimoko, nekelia savo idėjinio ir politinio lygio. Komjaunimo organizacija, nejausdama partinio vadovavimo, neatlieka vadovaujančio vaidmens jaunimo gyvenime. Tiesa, yra aktyvių komjaunuolių, kaip A. Zokas ir kiti, tačiau jų iniciatyva lieka neparemta.

Didelę paramą kolūkio komunistams organizaciniame darbe turėtų suteikti partijos rajono komiteto instruktorius „Artojo“ kolūkiui L. Masilionis. Tačiau rajono komiteto instruktorius kolūkyje retas svečias. Gyvena jis Kupiškio mieste, kas, žinoma, trukdo normaliai dirbti kolūkyje. Nors „Artojo“ kolūkis yra silpnas tiek ekonomiškai, tiek organizaciniai, bet instruktorius L. Masilionis nerado reikalo įsigilinti į kolūkio gyvenimą, nepadedą kolūkio komunistams, valdybai likviduoti atsilikimą, nesirūpina masinio-politinio darbo sustiprinimu.

Kolūkio komunistų uždaviniai keliant laukų derlingumą yra gilintis į kolūkio visuomeninę gamybą, išanalizuoti trūkumus ir juos šalinti, mobilizuoti kolūkiečius TSKP CK rugsėjo Plenumo ir vasario Plenumo nutarimams besąlygiškai įvykdyti, organizuoti partinį ir nepartinį kolūkio aktyvą sėkmingam pavasario sėjos atlikimui užtikrinti.

S. STULGINSKAS
Partijos rajono komiteto sekretorius Skapiškio MTS zonoje

Pasiruošti rajono meninės
saviveiklos apžiūrai

Svarbų vaidmenį keliant kultūrinio gyvenimo lygį turi tradicinėmis virtusios rajoninės meninės saviveiklos apžiūros, kurios parodo atskirų meninės saviveiklos kolektyvų pasiekimus, suteikia daug naudos apžiūros dalyviams.

Siuo metu mūsų rajone vyksta pasiruošimas rajoninei meno saviveiklos apžiūrai, kuri prasidės š. m. gegužės mėn. 16 d.

Gerai ruošiasi meno saviveiklos apžiūrai Vlado Rekašiaus vardo vidurinės mokyklos moksleiviai, vadovaujami mokytojo V. Mikantavičiaus. Čia reguliariai pravedamos repetacijos. Neatlieka nuo kitų meno saviveiklos kolektyvų ir Kupiškio miesto kultūros namai. Kupiškio miesto jaunimas, vadovaujamas meno vadovo A. Driuko, aktyviai įsijungė į pasiruošimą artėjančiai Dainų šventei. Čia jau išmokta visa eilė liaudies dainų ir šokių. Būtinai, kad apžiūrai ruošūs visi meninės saviveiklos kolektyvai. Tačiau to dar nėra. Stai, anksčiau buvęs pajėgus „Vedrupio“ kolūkio meninės saviveiklos kolektyvas paskutiniu laiku iširo. Kluboskaityklos vedėja O. Tučiūtė bei bibliotekos vedėja A. Masytė nusišalinė nuo meninės saviveiklos išvystymo kaimo jaunimo tarpe. Taip pat nesiruošiamą artėjančiai Dainų šventei „Mituvos“ (kluboskaityklos vedėja A. Bolnaitė), Mičiurino vardo (kluboskaityklos vedėja G. Stanienė) ir eilėje kitų kolūkių.

Taip pat reikalinga susirūpinti pasiruošimo rajono meno saviveiklos apžiūrai ir kitoms įstaigoms, sveikatos apsaugos skyriui. Čia priskaitoma nemažai jaunimo, bet iki šio laiko sveikatos apsaugos skyriaus darbuotojai neišnaudoja galimybių išvystyti meninę saviveiklą. Nors pasiruošimas rajono meno saviveiklos apžiūrai yra pirmą kartą kultūros švietimo įstaigų darbuotojų pareiga, tačiau nuo šio svarbaus reikalo nuolat negali stovėti ir mokytojai, ypač kaimo vietovėse, o taip pat profsąjunginės ir komjaunimo organizacijos.

A. AŽUOLAUSKAS

TRUMPAI

„Vėžionių“ žemės ūkio artelėje jau baigtas visuomeninio žemės ūkio inventoriaus remontas. Remontuojant inventorių stropiai dirbo kolūkio kalviai P. Sasnauskas ir B. Tračinskas.

B. PIKUTIS

Gerai atlieka savo pareigas „Lukonių“ kolūkio stambųjų raguočių fermos šerikė U. Jėčiūtė. Ji prižiūrimas visuomeninės karvės šeritą ir girdo pagal nustatytą grafiką, dažnai valo, pakreikia. To pasekoje visuomeninės karvės yra gerame kūno stovyje, kyla jų produktyvumas.

V. SKAPTAUSKAS

Gerai dirba „Vedrupio“ kolūkio IV laukininkystės brigados brigadininkas A. Tvaskus. Brigados nariai pavasario laukų darbus sutinka gerai pasiruošę.

A. VESALAITĖ

MASKVOS SRITIS. Dmitrovo rajono kontrolinė grūdų laboratorija tikrina rajono kolūkių ir tarybinių ūkių grūdų fondų kokybę. Nuotraukoje: vyriausioji laborantė N. D. Bulkina (dešinėje) nustato „Kolos“ kolūkio kviečių dainumą.

L. Savenko nuotr. (TASS).

ŽALINGOS KOLŪKIO VADOVŲ NUOTAIKOS

Dažnai skundžiasi „Sakalo“ kolūkio pirmininkas R. Čiurlys, kad II laukininkystės brigada visuomet atsilieka visuose darbuose. Pirmininkas dejuoja, kad šioje brigadoje jau kelinti metai neįmanoma subendrinti arklių ir žemės ūkio inventoriaus. Kolūkyje kitos laukininkystės brigados jau pradeda lauko darbus, tačiau II-je laukininkystės brigadoje neskubama.

Apie giliai išsisknijusias smulkiasavininkiškas nuotaikas brigadoje kalba konkretūs faktai. Neseniai kolūkietis P. Jonušys kolūkio valdybos buvo įpareigotas šios brigados arkliams atlikti kai kuriuos darbus. Tačiau numatyti panaudojimui arkliai anksčiau priklausė J. Poškai ir jis, veikiamas atgyvenusių buržuazinių nuotaikų, savo buvusių arklių panaudoti nedavė, sunkiai sužalojo kolūkietį P. Jonušį.

Smulkiau išanalizavus padėtį paaiškėja, kad šios brigados atsilikimo priežastis ir individualinės nuotaikos šaknįsai tame, jog tai skatina kolūkio kai kurie valdybos nariai, revizijos komisija. Stai, kolūkio pirmininko pavaduotojas P. Gabnys savo namuose šeria jam anksčiau priklausiusius du arklius, jų tarpe erzila. Šiems gyvuliams šerti kolūkio valdyba išskiria daug

pašaro. P. Gabnys tuos arklius naudoja savo reikams, už erzilą gautos pajamos netvarkingai užpajamuojamos. Kolūkio pirmininko R. Čiurlio pastatuose laikomi visuomeniniai arkliai, jų tarpe ir buvusieji R. Čiurlio arkliai. Šiuos arklius šeria kolūkio pirmininko brolis. Kolūkio revizijos komisijos pirmininkas J. Kadžiulis taip pat turi pasiskyręs savo buvusius arklius; jais naudojasi jo brolis. Panašiai elgiasi gyvulininkystės fermų vedėjas J. Jonušys, kuris taip pat stengiasi „apsaugoti“ buvusius savo arklius.

Pasireiškia ir daugiau kolūkio vadovų individualinių nuotaikų, kurios žalingai atsiliepia į kolūkio stiprėjimą. Kolūkio pirmininkas R. Čiurlys, gyvulininkystės fermų vedėjas J. Jonušys neduoda naudoti miško mėsos žaliavų inventoriaus gamybai, gyvulininkystės fermų aprūpinimui kuru iš anksčiau jiems priklausiusio miško.

Šie faktai rodo, kad II laukininkystės brigados atsilikimo priežastys yra ne kokios atsitiktinės, o grynai toleruojamos kolūkio vadovų. Stai kodėl šioje laukininkystės brigadoje dar delsiama pradėti laukų darbus.

M. JUODVIRŠIS

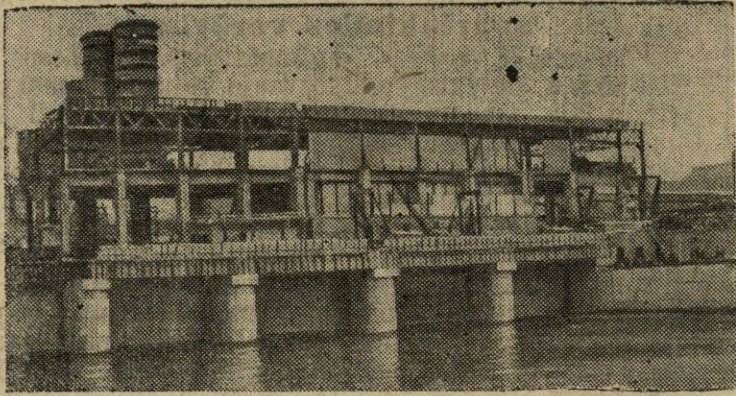
Pavasario sėja naujai įsisavintose žemėse

„Lukonių“ žemės ūkio artelėje jau pilnai užbaigtas papildomas žiemkenčių ir daugiamečių žolių patrėšimas mineralinėmis trąšomis. Dideli mėslo kiekiai išvežti į dirvas cukriniams runkeliams ir bulvėms. Pilnai pasiruošę laukininkystės brigadų nariai sutiko ir vasarinių grūdinių kultūrų sėją. Visos laukininkystės brigados jau iš anksto turėjo gamybinės užduoties, buvo sudaryti darbo planai.

Dabartiniu metu kolūkyje sparčiu tempu vyksta atrankinis dirvų parengimas, sėjos darbai. III laukininkystės brigados nariai patys pirmieji pradėjo pavasario lauko darbus ir, įsisavinę 21 ha dirvonų, apsėja dirvas vertingomis grūdėmis kultūromis. I laukininkystės

brigadoje, vadovaujamoje B. Murausko, kasdien išeina į laukus 10–12 artojų. Nemažą paramą kolūkiui pavasario lauko darbuose suteikia ir Kupiškio MTS. Kolūkio laukuose su traktoriais jau dirba B. Bagužis, V. Manikis, Girklys ir kt. traktorininkai, vadovaujami traktorinės brigados brigadininko P. Makštelės. Įsijungė į socialistinį lenktyniavimą Tarptautinės darbo žmonių šventės—Gegužės Pirmosios—garbei, visi traktorininkai išpildo ir viršija darbo normas. Siekiant išauginti kuo gausesnį grūdinių kultūrų derlių, sėja atliekama trumpiausiais terminais ir aukštame agrotechnikos lygyje tik kryžminių ir siauraeilio būdu.

V. Švitaras,
V. Skaptulis

AZERBAIDŽANO TSR. Mingčeaur hidroelektrinės pirmą eilę veikia. Pradėjo dirbti dvi turbinas. N u o t r a u k o j e: Mingčeaur HES.
F. Ševčovo nuotr. (TASS).

MUMS RAŠO

Pavienininkai kenkia kolūkiui

„Aukštaičių“ žemės ūkio artelėje dėl kolūkio valdybos ir jos pirmininko K. Petrausko apsilėidimo ir nesirūpinimo kolūkiečių interesais jau kelinti metai, prieštaraujant tarybiniam įstatymams, kolūkio ribose, geriausiose žemėse gyvena pavienininkai P. Balčiūnas, P. Jėčius, K. Vaitonienė ir kt. Jie visomis priemonėmis kenkia kolūkiui, kelti metai naudojami visa jiems anksčiau priklausiusia žeme, grobsto kolūkio pašarus, po visuomeninius javus ga- no asmeninius gyvulius ir pan. Negana to, šie pavienininkai valstybines prievoles atlieka tik už 60 arų, nors naudojasi visa jiems priklausiusia žeme. Išeina, kad kolūkis dvigubai atlie-

ka už privatininkus prievoles. Privatininkams kolūkyje visomis priemonėmis pa- taikauja kolūkio buhalteris V. Kurulis bei jo brolis kolūkio saskaitininkas P. Kurulis. Jie padeda privatininkams išsisukti nuo valstybinių prievolių ir pan.

Tokia padėtis „Aukštaičių“ kolūkyje toliau tęstis negali. Remiantis įstatymu, privatininkai iš kolūkio ri- bų artimiausiu laiku turi būti perkelti į pašalines žemes, kad jie negalėtų kenkti kolūkiui ir kolūkiečiams. Dėl tinkamo privatininkų apmokestinimo turėtų dau- giau rodyti iniciatyvos pa- ruošų įgaliojimas Kupiškio rajonui.

V. ŽASINAS

Antisanitarinėse sąlygose

Netoli Skapiškio geležin- kelio stoties, siekiant kuo geriau aptarnauti tarybinį vartotoją, yra įsteigta pra- moninių prekių bei maisto produktų parduotuvė. Tā- čiau kartu tenka pažymėti, kad ši parduotuvė randasi labai netikusoje aplinkoje. Pats parduotuvės vedėjas E. Barkus dažnai būna neblai- viančio stovyje ir nehygie- niškai, nekultūringai aptar- nauja pirkėjus. Parduotuvės patalpos neapkreinamos. Pa- sitaiko, kad pirkėjai neretai nusiperka ir pelių apgadin-

tus produktus. Kaip bebūtų keista, bet ši pramoninių prekių bei maisto produktų parduotuvė dažnai pavirsta paprasčiausiu bufetu. Pirkė- jai, atėję į parduotuvę, ir- radę kartu su kitais gerian- tį ir patį vedėją E. Barkų, priversti grįžti tuščiomis.

Reikėtų galų gale atitin- kamoms įstaigoms susirū- pinti kultūringu pirkėjų aptarnavimu ir susidariusią padėtį parduotuvėje nedel- siant ištaisyti.

A. GLUOSNAUSKAS

Nešalinami trūkumai visuomeninės gyvulininkystės vystyme

„Laukų spartuolio“ kolūkyje krinta sugedusiais pašarais šeriamas stambiųjų raguočių prieauglis. Kiaulių šėrėjos O. Vėžienės prižiū- rimos 9 motininės kiaulės apsipašio. Naujagimiai paršeliai reikalauja rūpes- tingos priežiūros, tačiau jau ketvirtą dieną, kaip kiaulės negauna pašarų. Šėrėja apie tai pranešė kolūkio zootech- nikui Guogienai, kolūkio pirmininko pavaduotojui B. Juozevičiui, ieškojo para- mos ir apylinkės taryboje,

tačiau kiaulių fermos vedė- jas L. Vaitonis O. Vėžienės prižiūrimoms kiaulėms pa- šarų neišskyrė. Be to, kiau- lių fermos vedėjas L. Vai- tonis klastojė kvitus ir iš- kiaulių šėrėjos V. Kopustai- tės prižiūrimų kiaulių pa- vogė daugiau kaip 700 kg pašarinių miltų.

Kolūkio valdyba turi im- tis priemonių visuomeninių gyvulių priežiūrai pagerinti ir prieaugliui išsaugoti.

A. VAITONYTĖ

IŠ NEPAŠKELBTŲ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

Prieš kurį laiką redakcija gavo laiška, kad „Adomy- nės“ žemės ūkio artelės kiaulių fermos vedėjas K. Buzėnas nesąžiningai atlie- ka savo pareigas, grobsto visuomeninius pašarus.

Kolūkio valdyba praneša redakcijai, kad laiške kelia- mi faktai pasitvirtino. K. Buzėnui duotas griežtas įspėjimas. Dabartiniu metu padėtis kolūkio kiaulių fer- moje pagerėjo.

PASIKALBĖJIMAI GAMTOS MOKSLO TEMOMIS

ORAS IR ORO SPĖJIMAS

J. CHRABROVAS

Centrinio prognozių instituto di- rektorius pavaduotojas, fizikos- matematikos mokslų kandidatas

Didelį vaidmenį žmogaus darbo veikloje vaidina oras. Žemdirbiai, medžiotojai ir gyvulių augintojai nuo se- novės laikų gerai suprato jo reikšmę. Nemokėdami paaiškinti gaivališkų gam- tos reiškinių — perkūnijos, ledų krušos, sausros, žmo- nės priskirdavo juos die- viškajai galiai.

Sventikai, vienuoliai ir šamanai visai įteigdavo žmonių protuose mintį apie antgamtinę, dieviškąją valią, sukeliančią gaivalines ne- laimes tariamai žmonėms nubausti už jų nuodėmes. Antai, senovės slavai garbi- no dievą Perūną — žaibų kū- rėją, Stribogą — vėjo dievą.

Gamtos reiškinių sukelia- ma baimė išliko iki mūsų dienų įvairių prietarų pa- vidalu. Pavyzdžiui, jeigu ilgai nelyja, tai religingi žmonės paaiškina tą dievo rūstybės pasireiškimu.

Tokių prietarų žmo- nių darosi vis mažiau ir mažiau. Mokslas palaipsniui, žingsnis po žingsnio, atsklei- džia gamtos „paslaptis“ ir paaiškina priežastis, dėl ku- rių kinta oras. Prietariai užleidžia vietą mokslui.

Visi oro judėjimai, kaip ir visas gyvenimas mūsų planetoje, yra susiję su saulės šiluma. Šiltuose kra- stuose oras smarkiai įšyla ir sudrėksta gausiai garu- jant vandeninių vandeniui. Prie Šiaurės ir Pietų ašga- lių, kur mažai patenka sau- lės šilumos, oras atvėsta ties ledais ir sniegu. Šaltas oras yra sunkesnis už šiltą. Šiauriniame žemės pusru- tulyje jis veržiasi iš šiau- rės į pietus ir pakeičia pa- kilusį aukštyje išilusį orą, kuris sruvena į arkties ra- jonus.

Jeigu žemė nesisuktų apie savo ašį, tai vėjai prie žemės visuomet būtų šiauri- niai ir šalti, o aukštumoje — pietiniai ir šilti. Bet tik- roviėje atkreipianti žemės sukimosi jėga, ta pati jėga, kuri verčia upes šiaurinia- me pusrutulyje išgraužti dešinįjį krantą, verčia orą pakeisti savo kryptį ir te- kėti daugiausia platumine kryptimi. Yra žinoma, kad vidutinio klimato šalyse vė- jas dažniausia pučia iš va- karų į rytus. Čia dažniau- sia ir susitinka šiltosios oro masės su šaltosiomis. Dvieju įvairių oro masių susitikimo rajonuose telkia- si kalnų pavidalo debesys, lyja lietūs, pučia smarkus vėjas. Atmosferoje susidaro milžiniški sūkūriai, vadi- namieji ciklonai ir anticik- lonai.

Jeigu mintyse apžvelgsi- me visą žemės rutulio at- mosferą, tai pamatysime daugybę tokių sūkūrių, kurie juda ties žemės paviršiumi, išnyksta ir vėl atsiranda. Su ciklonais paprastai yra susijusi dargana — lietūs, smarkus vėjas, žemas de- besuotumas; anticiklonų me- tu paprastai esti ramus ir giedras oras. Tyrimas tų priežasčių, dėl kurių persi- kelia šiltas ir šaltas oras, susidaro ciklonai ir anti-

ciklonai, o taip pat sąlygų, sukeliančių liūtų, perkūni- ją ir t. t., įgalina numaty- ti orą.

Tam visų pirma reikia išmokyti matyti visą žemės rutulio atmosferą iš karto, vienu laiko momentu. To- kias viso žemės rutulio at- mosferos būklės „momenta- lias nuotraukas“ daro si- noptikai, tai yra specialis- tai, kurie numato orą. Te- legrafu ir per radiją kas- dien surenkamos žinios apie orą iš visų žemės rutulio kampelių. Naudojant sutar- tinius ženklus, gautieji duo- menys atžymimi oro žemė- lapuose. Pažvelgus į tokį žemėlapi, iš karto galima pasakyti, kur dabar persi- kelia ciklonai su smarkiais vėjais bei lietumi, o kur yra anticiklonai ir laikosi giedras, ramus oras.

Oro stebėjimais užimti tūkstančiai žmonių. Tary- bų Sąjungoje ir kitose ša- lyse tam įsteigta daugybė specialių stočių. Meteorolo- gijos stotyse, naudojant įvairius prietaisus, regula- riai, kelis kartus per parą, matuojami ir pranešami te- legrafu arba per radiją oro temperatūra ir slėgimas, debesuotumas, vėjo jėga ir kryptis ir t. t. Aerologijos stotyse stebimi vėjo jėga ir kryptis, oro temperatūra ir jo slėgimas aukštai virš žemės, „laisvoje“ atmosfe- roje.

Tam tikslui naudojamos nedidelės oro pūslės, pri- pildytos vandenilio. Prie oro pūslų pritvirtinamos mažutės automatinės me- teorologinės stotys suradijo siųstuvų. Siųstuvų signalai girdimi žemėje ir pagal juos sužinoma apie atmosferos būklę aukštutiniuose sluoks- niuose. Tokie prietaisai — radiozondai iškeliama virš žemės iki 30 ir daugiau kilometrų. Aerologinių ste- bėjimų duomenys taip pat reguliariai, du kartus per parą, pranešami visiems oro biurams. Gavęs visas žinias apie atmosferos būk- lę, sinoptikas gali numaty- ti būsimą atmosferinių pro- cesų vystymąsi ir tuo pa- grindu sudaryti oro prog- nozę.

Jeigu, sakysime, šaltas oras, kuris daryta toli šiau- rėje, turi įsiveržti į rajoną, kuriam sudaroma oro prog- nozė, tai sinoptikas gali iš anksto numatyti, kada šiame rajone tenka laukti atšalimo. Ir, priešingai, pagal atslenkančius iš tolo ciklonus, susijusius su šil- to oro masėmis, galima nu- sakyti, kad šiame arba aname rajone prasidės lie- tus ir smarkus vėjas. Ta- čiau atmosferiniai procesai pasižymi nepastovumu, per parą meteorologinė situaci- ja gali žymiai pasikeisti. Sinoptikas turi teisingai įsivaizduoti, kaip kinta me- teorologinės sąlygos, tuo-

met jis gali atitinka- mai pataisyti prognozę.

Norint padaryti tokias prognozės pataisas, reikia atsižvelgti į tai, kaip at- mosferinius procesus veikia daugelis veiksnių: oro at- nešamos šiluma ir drėgmė, šilumos sruvenimas nuo saulės ir nuo žemės pavir- šiaus, vandens garų sruve- nimas į atmosferą ryšium su drėgmės garavimu, cik- lonų bei anticiklonų slin- kimo intensyvumas ir kryp- tis, vėjo greitis įvairiuose atmosferos sluoksniuose. Šių veiksnių veikimas, jų savitarpio ryšis ir sąlygo- tumas dar nėra pakankamai ištirti. Todėl oro prognozės ne visuomet būna pakanka- mai tikslios.

Mokslas apie oro įspėji- mą — sinoptinė meteorologi- ja — yra labai jaunas. Pir- mieji įspėjimai apie audras, pasinaudojant meteorologi- nių stočių stebėjimais, bu- vo organizuoti Rusijoje 1872 metais. Nepaisant to, kad carinė patvaldystė panieki- namai žiūrėjo į rusų meteo- rologų darbus, jie daug kuo pralenkė užsienio moks- lininkus. Priešakiniai ru- sų mokslininkai — meteo- rologai, tokie, kaip genialusis klimatologas Vojeikovas, ži- nomieji meteorologai — Bro- novas, Rykačevs, Multa- novskis, Fridmanas ir kiti, siekė padaryti iš savo dar- bų išvadas, naudingas prak- tikai, daugiausia žemės ūkiui, ir daugeliu atvejų jiems tai pavykdavo pa- daryti.

Oro prognozės teikia di- delę naudą liaudies ūkiui, jomis naudojasi dešimtys tūkstančių žmonių. Aviaci- joje neleidžiama nė vienam lėktuvui išskristi, lakūnui iš anksto nesusipažinus su meteorologine situacija ir su oro prognoze. Žiniomis apie orą ir jo prognozėmis plačiai naudojama hidro- elektrinių bei kitų įrengi- nių statyboje, transporte, jūrų ir upių laivynuose. Stambiuose žvejybos laivuo- se-bazėse suorganizuoti ne- dideli oro biurai, kurie įspė- ja žvejus apie atslenkan- čią audrą.

Žemės ūkyje įspėjimai apie šalnas įgalina laiku imtis priemonių ir išgelbėti augalus bei vaisius nuo žu- vimo.

Remdamiesi tam tikros vietovės klimato pažinimu, agrometeorologai sudaro re- komendacijas apie įvairių kultūrų paskirstymą šalies rajonuose, apie įvairių žemės ūkio darbų atlikimo laiką ir pan.

Patikimų metodų oro prog- nozėms sudaryti parengimo problema šiuo metu yra viena iš didžiausių moks- lo problemų.

Tarybų Sąjungoje suda- rytos visos sąlygos meteo- rologijai vaisingai vysty- tis. Tarybiniai mokslininkai atkakliai dirba, sprendami svarbiausias oro prognozių mokslo problemas ir savo atradimais praturtino dau- gelį šio mokslo šakų.

ATSAKYMAI Į SKAITYTOJŲ KLAUSIMUS

Kas trukdo sureguliuoti Austrijos klausimą

Visų šalių demokratinės visuomenės platieji sluoksniai su nesilpnėjančiu dėmesiu tebesvarsto sausio 25 d. — vasario 18 d. Berlyne įvykusio keturių valstybių užsienio reikalų ministrų pasitarimo rezultatus. Kaip yra žinoma, tarybinės delegacijos pasiūlytos šio pasitarimo darbų tvarkos trečiuoju punktu buvo Austrijos valstybinės sutarties klausimas.

Tarybų Sąjunga nekintamai laikosi to požiūrio, kad valstybinės sutarties su Austrija sudarymas turi atvesti į laisvos ir nepriklausomos Austrijos valstybės atkūrimą. Tos sutarties sudarymas turi atitikti taikos Europoje sustiprinimo interesus ir kartu austrų tautos nacionalinių teisių užtikrinimo uždavinius. Visos tarybinės diplomatijos pastangos šiuo klausimu buvo skirtos kaip tik šiems tikslams pasiekti.

Tačiau Vakarų valstybės užėmė visiškai kitokią poziciją; išdavoje derybos dėl valstybinės sutarties su Austrija sudarymo vyko keliis metus, o susitarimas taip ir nebuvo pasiektas. Prireikė eilės metų vien tam, kad būtų suderinti valstybinės sutarties straipsniai, kurie išties atitiko dar Potsdamo konferencijoje priimtuosius nutarimus, o taip pat kitus keturšalius susitarimus Austriją liečiančiais politiniais bei ekonominiais klausimais.

Atkaklių ir nuoseklių Tarybų Sąjungos pastangų išdavoje 1949 metais valstybinės sutarties su Austrija projektas iš esmės buvo suderintas tarp TSRS, Prancūzijos, Anglijos ir JAV, išskyrus kelis straipsnius. Bet tolesnis Austrijos klausimo sprendimas netikėtai susidūrė su nauja Vakarų valstybių sudaryta kliūtimi. 1952 metų kovo mėnesį jos staiga išskėlė jį paruoštą Tarybų Sąjungai nedalyvaujant separatinį, vadinamąjį „sutrumpintos sutarties“ su Austrija projektą.

Tas naujasis projektas visiškai prieštaravo anksčiau suderintiems keturių valstybių nutarimams ir ankstesnei pozicijai Austrijos vyriausybės, kuri vis dėlto parėmė jį. „Sutrumpintos sutarties“ projektas buvo visiškai nepriimtinas Tarybų Sąjungai, nes jis neatitiko Austrijos klausimo iš-

sprendimo tokia dvasia, kad būtų atkurta laisva ir nepriklausoma Austrijos valstybė ir sustiprinta taika Europoje. Tik beveik po dviejų metų JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės atsisakė nuo „sutrumpintos sutarties“ projekto ir atšaukė jį.

Šiomis sąlygomis vėl iškilo būtinumas imtis viso, kas galima valstybinės sutarties su Austrija sudarymui paspartinti. Tarybinės delegacijos pasiūlymai Austrijos klausimu Berlyno pasitarime numatė, kad būtų galutinai paruoštas iš esmės 1949 metais tarp keturių valstybių suderintas valstybinės sutarties su Austrija projektas. Sutinkamai su šiuo projektu Austrija turi būti atkurta kaip suvereninė, nepriklausoma ir demokratinė valstybė, atpalaiduota nuo keturių valstybių kontrolės; esamas kontrolės mechanizmas (Sąjungininkų komisija Austrijai ir visi jos organai) turi būti likviduotas, o Austrijos okupacija turi būti nutraukta.

Tarybinė delegacija negalėjo neatsižvelgti į tą faktą, kad Vakarų Vokietijoje, JAV valdantiejiems sluoksnams ir jų sąjungininkams iš Vakarų Europos remiant, atkuriamas vokiškasis militarizmas. Vokietijos karinės mašinos atkūrimo planai išryškėjo Paryžiaus sutarties projekte, kuriuo numatomas „Europos armijos“ sukūrimas. Šie planai gresia Austrijos nepriklausomybei, užkerta kelią jai vystytis kaip suverenei, demokratinėi valstybei, nes kilo realus pavojus, kad Austrija iš naujo bus jėga prijungta prie Vakarų Vokietijos (vad. anšliusas).

Atsižvelgdama į visus šiuos faktus ir kartu nenorėdama atidėti Austrijos klausimo sureguliuavimo iki sudarant taikos sutartį su Vokietija, tarybinė delegacija pasiūlė pasirašyti sutartį su Vokietija, tarybinė delegacija pasiūlė pasirašyti sutartį su Austrija Berlyno pasitarime, pateikusi jos atžvilgiu reikiamus minimalius pakeitimus.

Sutinkamai su tarybinės delegacijos pasiūlymais Austrija turėjo prisimti įsipareigojimą nedalyvauti kokiame nors karinėse grupuotėse, nukreiptose prieš kitas valstybes, dalyvavusias kare prieš hitlerizmą bei

Austrijos išvadavime. Austrijos teritorija neturi būti suteikiama užsienio kariuomenės bazėms steigti. Sutartyje turi būti sąlygota, kad ryšium su taikos sutarties su Vokietija sudarymo užsiedelsimui suteikiamas galimumas palikti dabar esančias Austrijos teritorijoje užsieninės keturių valstybių karines dalis ir kad klausimas dėl jų išvedimo iš Austrijos teritorijos laiko bus iš naujo apvarstytas ne vėliau kaip 1955 metais.

Esant visiškai aiškiems ir konkretiems tarybinėms pasiūlymams, Vakarų valstybių delegacijos Berlyne buvo priverstos apsimesti, jog jos taip pat norinčios padėti sureguliuoti Austrijos klausimą. Jos staiga atsisakė nuo savo ankstesnių prieštaravimų, liečiančių kelis Austrijos sutarties straipsnius, dėl kurių ginčijosi daugelį metų. Tačiau tai buvo tik eilinis veidmainiškas, demagoginis triukas, kuriuo buvo siekiama išimtinai propagandinių tikslų: Berlyno pasitarimo pabaigoje jos atsiėmė net šias neesmines nuolaidas, liečiančias nesuderintų valstybinės sutarties straipsnių tekstą.

Dangstydamosios demagoginiais metodais. Vakarų valstybės atmetė Tarybų Sąjungos pasiūlymą sudaryti veiksmingas garantijas prieš Austrijos įtraukimą į agresyvias karines sąjungas ir prieš anšliusą. Vykdydami svetimą valią, prieštaraujančią Austrijos nacionaliniams interesams, Austrijos valdantieji sluoksniai atsisakė priimti tarybinius pasiūlymus ir tuo pačiu sufrukdė austrų tautai turėti valstybinę sutartį.

Tuo būdu, nepaisant to, kad Austrijos valstybinei sutarčiai sudaryti buvo visi galimūmai, ji nebuvo sudaryta. Visa atsakomybė už valstybinės sutarties su Austrija pasirašymo sužlugdymą pilnutinai tenka JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybėms.

Kai dėl Tarybų Sąjungos, tai ji reiškia savo pasirengimą pasirašyti sutartį, kai tik bus gautas sutikimas dėl aukščiau nurodytų pasiūlymų, kurie atitinka pačios austrų tautos interesus, lygiai kaip ir taikos bei visų Europos tautų saugumo interesus.

V. GRIGOROVICIUS

Norvegijos veikėjas apie savo kelią į Tarybų Sąjungą

OSLO (TASS). Laikraštis „Friheten“ spausdina savo bendradarbio interviu su nesenai grįžusiu iš tris savaites trukusios kelionės į TSR Sąjungą Norvegijos sveikatos apsaugos departamento viršininku dr. Karlu Evangu. Evangas pareiškė, kad kelionė po TSRS jam buvo puikus įvykis ir kad jį nustebino didelė pažanga,

pasiekta visose Tarybų Sąjungos gyvenimo srityse. Be kita ko, jam neišdildoma įspūdį padarė didžiulis išsivystymas anksčiau atsilikusių rajonų, koku buvo, pavyzdžiui, Uzbekistanas.

Evangas pranešė, kad visai medicinos pagalba Tarybų Sąjungoje teikiama nemokamai. Toliau jis pabrėžė, kad Tarybų Sąjungoje

egzistuoja visiškai teisių lygybė tarp vyrų ir moterų visose srityse. Evangas pažymėjo svetingumą, su kuriuo jis visur buvo sutiktas.

Evangas pabrėžė tarybinių žmonių taikos siekimą ir pareiškė, kad Tarybų Sąjunga palanki Norvegijai.

(ELTA).

1953—1954 m. m. rajoninės moksleivių spartakiados varžybos

[Tęsinys iš 29 n-rio].

Kiekvienas dalyvis gali startuoti tik vienoje programos rungtyje, neskaitant asmeninių. Mergaičių ir berniukų grupėse komandinei užskaitai imama po vieną geriausią rezultatą kiekvienoje rungtyje. Komandų užimtosios vietos nustatomos pagal mažiausią taškų sumą, kuriuos surinko užskaitiniai dalyviai.

Dviračių sportas.

Asmeninės — komandinės dviračių varžybos pravedamos š. m. birželio mėn. 6 d. Kupiškioje dviem kolektyvų grupėm: vidurinių ir septynmečių mokyklų. **KOMANDŲ SUDETIS.** Vidurinių mokyklų grupė: jaunuolės (16—18 metų amžiaus) — 2 žm., jaunuoliai (16—18 metų amžiaus) — 2 žm., komandos vadovas; viso — 5 žmonės. Septynmečių mokyklų grupė: mergaitės (13—15 metų amžiaus) — 1 žm., berniukai (13—15 metų amžiaus) — 1 žm., komandos vadovas; viso — 3 žmonės.

VARŽYBŲ PROGRAMA 1-jai GRUPEI: jaunuolėms — 10 km krosas, jaunuoliams — 20 km krosas. **II-ros GRUPĖS** mergaitėms 5 km, o berniukams 10 km krosas. Į komandinę užskaitą (atskirai mergaičių ir berniukų grupėse) imamas vienas geriausias rezultatas. Bendra komandos užimtoji vieta nustatoma pagal mažiausią sumą vietų (taškų), kurias gavo mergaičių ir berniukų komandos visoje varžybų programoje. Jeigu dvi ar daugiau komandų surenką vienodą taškų skaičių, tada pirmenybė suteikiama komandai, turinčiai geresnę laikų sumą komandinėse varžybose.

Gimnastika. Rajoninėse asmeninėse — komandinėse

gimnastikos varžybose dalyvauja vidurinių mokyklų moksleiviai, gimusieji 1936—1938 metais. Varžybos pravedamos 1954 metų birželio mėn. 13 d. Kupiškioje.

KOMANDOS SUDETIS: 4 jaunuolės, 4 jaunuoliai ir vienas komandos vadovas; viso 9 žmonės. Varžybų programa sudaro visasajunginės gimnastikos klasifikacijos jaunių trečiojo atskirio pratimai 1954 metams. Varžybos vykdomos pagal sportinės gimnastikos varžybų taisykles (1953 m. leid.). Komandinei užskaitai imami geriausieji rezultatai 3 jaunuolių ir 3 mergaičių. Asmeninių varžybų nugalėtojai nustatomi pagal didžiausią surinktų balų skaičių. Komandinių varžybų nugalėtojai nustatomi pagal didžiausią balų sumą, surinktą užskaitinių dalyvių.

Sportinis šaudymas.

Neakivaizdinės asmeninės sportinio šaudymo varžybos vykdomos vidurinėse mokyklose. Neakivaizdinės varžybos vidurinėse mokyklose pravedamos pagal atskirus nuostatus. Varžybų programą sudaro pratimas iš sportinių mažojo kalibro šautuvo. Šaudymas vykdomas iš trijų padėčių. Distancija 50 m, taikiny Nr. 7. Sovinių skaičius — 5 bandomieji, 20 užskaitiniai iš kiekvienos padėties. Laikas šaudymui — iš viso 3 valandos, įskaitant bandomuosius ir užskaitinius šūvius, tame tarpe gulint — 50 min., klūpant — 1 val., stovint — 1 val. ir 10 min.

Dalyvių užimtosios vietos nustatomos pagal didžiausią išmuštų taškų sumą.

A. OPULSKIŠ
Rajono liaudies švietimo skyriaus
fizinio auklėjimo visuomeninis
inspektorius

Kolūkio krepšinininkų pasiekimas

Pastaruoju metu suaktyvino sportinę veiklą naujai išrinkta M. Melnikaitės vardo kolūkio sporto kolektyvo taryba. Pradedami aikščių tvarkymo ir įrengimo darbai. Bus įrengtos tinklinio, krepšinio aikštelės ir futbolo aikštė. Kolūkio sportininkai treniruoja įvairiose sporto šakose, ruošiasi rajoninėms pirmenybėms.

Neseniai M. Melnikaitės

vardo kolūkio krepšinininkai turėjo draugišką susitikimą su Simonių vidurinės mokyklos jaunių rinktine. Susitikimą aukštu rezultatu — 70:22 (81:14; 39:8) laimėjo kolūkio krepšinininkai.

LSD „Kolūketis“ numato suorganizuoti draugiškus susitikimus su kaimyninių kolūkių ir mokyklų komandomis.

J. DAUKAS

Vasaros sporto sezono atidarymas

Subačiaus vidurinėje mokykloje įvyko vasaros sporto sezono atidarymas.

Draugiškame jaunių ir vyrų krepšinio komandų susitikime laimėjo jaunių mergaičių tinklinio ir krepšinio komanda (A. Balsevičius, A. Steponavičius, A. Zuoza,

A. Vala, ir V. Balsevičius) rezultatu 25:19. Tinklininkų susitikime pajėgesne pasirodė taip pat jaunių komanda (2:0). Taip pat įvyko ir mergaičių tinklinio ir krepšinio komandų susitikimai.

A. PUIKIS

Redaktoriaus S. ZAUKA

KUPIŠKIO RAJONINĖ SPAUSTUVĖ

(Kupiškis, Tarybų aikštė 18. Telef. 29)

PRIIMA iš įstaigų, kolūkių ir organizacijų įvairius užsakymus

SPAUDOS DARBAMS.

Darbas atliekamas gerai ir greitai.